

generationer af politikere, slet ikke efter pres fra tilfældige interesseorganisationer. Det er derfor helt uhørt, når det fra LO's side har været forlangt, at de politiske ordførere skulle afgive erklæringer fra Folketingets talerstol på vegne af et kommende Folketing. Det kan man simpelt hen ikke gøre ifølge grundloven, så enkelt er det. Det har været en meget trist oplevelse.

For det tredje har det undret os, at organisationer, der bryster sig af at være solidariske, har ønsket at gøre en forsikringsordning som den, vi nu indfører, om til en individuel og usolidarisk kontoordning. Dermed har disse organisationer formået at stille sig i spidsen for rendyrket venstrepolitik. Man må sige, at det er blevet nye tider i dansk arbejdsmarkedspolitik.

For det fjerde burde det være et helt andet spørgsmål, der var i fokus, i stedet for spørgsmålet om de indbetalte midler. Det centrale spørgsmål burde være: Hvilken efterlønsordning skal de folk, der er tilmeldt kontingentordningen, have mulighed for at få, hvis efterlønnen igen viser sig at være for dyr, og vi derfor er tvunget til at afskaffe efterlønnen eller forringe den?

Svaret på det spørgsmål bør være ligetil. Fra Det Radikale Venstres side er vi i hvert fald overbevist om, at i hvert fald radikale folketingspolitikere vil kæmpe for, at alle, der er tilmeldt ordningen, selvfølgelig skal have de efterlønsmuligheder, som de i god tro har indbetalt til.

Der vil altså ikke blive tale om tilbagebetaling af indbetalte midler. De, der fra nu af abonnerer på ordningen, bør selvfølgelig også som 60-årige have de muligheder stillet til rådighed, som de fra nu af stilles i udsigt. Dette bud svarer i øvrigt til den model, som vi kender fra de meget populære indekskontrakter. Da de så viste sig at være for attraktive, stoppede man for tilgangen, men lod selvfølgelig de folk, der allerede havde tilmeldt sig ordningen, køre færdig. De samme principper kunne man også tænke sig gennemført i forbindelse med en kommende revision af efterlønnen.

Derimod kunne man forestille sig, at muligheden for at abonnere på ordningen for folk, der endnu ikke har meldt sig til den, ville kunne blive forringet. Det må derfor forventes, at man i forbindelse med kommende ændringer ikke skal kunne få sine kontingentkroner tilbage, men at man skal kunne få noget, der er meget bedre, nemlig fortsat adgang til de muligheder, der er indeholdt i den nye efterløn.

Den slags kan der som sagt ikke udstikkes garantier for fra denne talerstol. Det valg, der måtte træffes, må være op til det Folketing, der sidder til den tid, men lad os nu få sat en stopper for frustrationerne og i stedet glæde os over den nye, fleksible ordning, der sikrer efterlønnen mange år frem i tiden. Det gør vi i hvert fald i Det Radikale Venstre. På den baggrund skal jeg meddele, at Det Radikale Venstre kan støtte samtlige lovforslag.

Susanne Clemensen (CD):

Ja, så er vi ved vejs ende i udmøntningen af efterlønsreformen, og jeg synes godt, vi i CD kan være tilfredse med resultaterne.

CD har holdt fast i tre synspunkter: for det første at efterlønnen skal bevares, for det andet at vi skal tilskynde mennesker til at blive længere på arbejdsmarkedet, og for det tredje at vi skal have et mere fleksibelt arbejdsmarked. Og vi kan lige så godt konstatere med det samme, at de tre mål er nået.

Det er fortsat CD's grundholdning, at efterlønnen er en god ordning. Efterlønnen er en del af det danske velfærdssamfund. Efterlønnen bør være kommet for at blive. For CD har denne finanslov været en kamp for, at efterlønnen også i fremtiden findes som et af tilbudene i det danske samfund. Det var en justering, der skulle til, men det, vi frygtede, var selvfølgelig, at der skulle blive ved med at være usikkerhed omkring ordningen, fordi det, man har glemt at spørge om i debatten, har været: Hvad var alternativet?

Hele kritikken har rettet sig mod regeringen og statsministeren, men sandheden er jo, at nogle af de partier, der er gået med i det her forlig om efterlønnen, som grundsynspunkt har, at efterlønnen skal væk. Det er altså ikke kun regeringen, der har givet sig, der er også partier, der har stået på et meget markant synspunkt om, at efterlønnen skulle afskaffes, der har måttet give sig.

Jeg synes også nok, at der har været et par afsløringer omkring efterlønnen i forbindelse med de seneste diskussioner. Det er jo ikke rigtigt, at det kun har været nedslidte medarbejdere, der har spekuleret eller ikke spekuleret i den ordning, eller lønmodtagere, der synes, de gerne ville have mere fritid. Virksomhederne har jo brugt ordningen til at skubbe medarbejdere ud med, og det mener vi i CD er lidt usmageligt, når man tænker på, hvordan ikke mindst erhvervslivet har tordnet imod efterløn-